

EINDVERSLAG CROSSROADS2

2016-2020

Interreg
EUROPESE UNIE
Vlaanderen-Nederland
Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling

CROSS
ROADS

COLOFON

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Stichting CrossRoads2
Goirleseweg 15
5026PB Tilburg

VORMGEVING

Dian Geerts

De meningen die de bedrijven in deze publicatie vertolken, vallen buiten de verantwoordelijkheid van de partners van CrossRoads2.

INHOUD ■

Inleiding.....	6
Context van het programma.....	8
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Innovatieve app ‘verlicht’ chronische migraine.....	9
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Hout en aluminium vloeien samen in innovatieve deur.....	10
Doelstellingen.....	12
Organisatie en rolverdeling.....	13
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Duurzaam laden en lossen in de stad met innovatieve trailers.....	14
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Optische sensorring laat windturbines efficiënter opereren.....	15
Vlaams-Nederlandse samenwerking voor herhaling vatbaar.....	16
Uitvoering van het programma.....	20
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Biosensoren analyseren antilichamen.....	22
Feiten en cijfers.....	24
Maatschappelijke en economische impact.....	28
■ PROJECT IN DE SCHIJNWERPERS Drones sporen corrosie op.....	31
CrossRoads2 Project Partners Light.....	32
Projectpartners.....	33
Financiers.....	33

INLEIDING ■

CrossRoads2 kwam tot stand binnen het Europese programma Interreg V Vlaanderen-Nederland 2014-2020. Binnen de doelstellingen van de prioritaire as slimme groei, stimuleerde CrossRoads2 duurzame grensoverschrijdende samenwerkingen rond kansrijke innovatieprojecten tussen kmo/ mkb-bedrijven in Vlaanderen en Zuid-Nederland (Zeeland, Noord-Brabant en Limburg).

Het project richtte zich tot bedrijven met innovatieve en technisch haalbare projectideeën waarbij cross-sectorale en grensoverschrijdende samenwerkingsvormen met andere kmo/mkb-bedrijven noodzakelijk zijn voor de realisatie van de innovatieve projectambities. Deze projecten konden aanspraak maken op ondersteuning vanuit het CrossRoads2-project in de vorm van:

MATCHMAKING

De CrossRoads2-projectpartners ondersteunden in het zoeken naar bedrijven met complementaire projectideeën van over de grens (eventueel aangevuld met onderzoekscentra) en hielpen bij het opzetten van Vlaams-Zuid-Nederlandse consortia die samen projecten opzetten;

SUBSIDIES VOOR HAALBAARHEIDSTUDIES

Een financiële ondersteuning van bedrijven bij de uitvoering van hun haalbaarheidsstudie (uitgevoerd door een extern expert), waarbij hun innovatief idee getoetst werd aan een technologische of economische vraagstelling ter voorbereiding van een innovatieproject;

SUBSIDIES VOOR INNOVATIE-PROJECTEN

Een financiële ondersteuning van clusters van bedrijven bij de uitvoering van hun Vlaams-Zuid-Nederlands innovatieproject;

FOLLOW-UP

Een actieve opvolging van deze projecten en het proactief meedenken naar vervolgstappen en valorisatie van de opgedane kennis.

Deze bundel vormt een samenvatting van het CrossRoads2-project over de jaren 2016-2020. Gedurende deze periode stelde CrossRoads2 zeven oproepen open waarop kmo/mkb-bedrijven konden intekenen om in aanmerking te komen voor financiële ondersteuning. In dit eindverslag krijgt u een overzicht van de concrete doelstellingen en realisaties van het CrossRoads2-project. Enkele projectverhalen geven u een beeld van het type projecten dat werd ondersteund. Daarbij gaan we dieper in op hoe de bedrijven de grensoverschrijdende samenwerking ervaren, wat de steun van CrossRoads2 voor hen betekende en hoe ze de toekomst zien.

Een volledig overzicht van de uitgevoerde projecten binnen CrossRoads2, kan u vinden op www.crossroads2.eu.

CONTEXT VAN HET PROGRAMMA ■

CrossRoads (2010-2014) was één van de grootste successen in het Interreg IV programma. Via tientallen deelprojecten werden concrete innovaties gerealiseerd door samenwerkende bedrijven uit Vlaanderen en Zuid-Nederland. Heel wat bedrijven zijn stevig gegroeid dankzij de bijdrage van CrossRoads, verleend via Interreg.

CrossRoads2 bouwde op dit succes voort. De focus lag deze keer op innovaties binnen de domeinen Agrofood, Chemie & Materialen, High Tech Systemen, Life Sciences & Health, Cleantech, Biobased Economy, Logistiek en Maintenance. Stuk voor stuk sectoren waarin maatschappelijk relevante toepassingen kunnen ontstaan. Door het combineren van deze opkomende technologieën kunnen nieuwe producten, processen, applicaties en daarmee samenhangende diensten worden ontwikkeld.

De vraag naar toptechnologische innovaties en hun toepassingen hebben hun weerslag op het industriële weefsel in Zuid-Nederland en Vlaanderen. Er zijn echter binnen het gebied Zuid-Nederland en Vlaanderen nog steeds onvoldoende structurele grensoverschrijdende relaties om de technologische dynamiek en het daarbij horende groeipotentieel effectief te benutten. De grens loopt als het ware als een onnatuurlijke barrière dwars door de activiteiten van bedrijven, overheden en - zij het in mindere mate - kennisinstellingen.

De ontwikkelcapaciteit in de grensregio kan fors worden opgeschaald door kmo/mkb-bedrijven gezamenlijk te betrekken in innovatieprojecten. Door grensoverschrijdende kennis en bedrijvigheid te bundelen en te richten op slimme toepassingen van toptechnologieën en daarvan afgeleide dienstverlening, kan de economie in de grensregio Vlaanderen-Nederland zich duidelijker onderscheiden op het gebied van deze toptechnologieën. Dit levert een positieve bijdrage aan de concurrentiekracht van de grensregio. De grensoverschrijdende samenwerking vormt bovendien een laagdrempelige efficiënte leercurve voor de betrokken ondernemingen tot internationale marktbenaderingen, bij voorkeur als verbonden partners en vormt daarmee een belangrijke stap richting internationale groei.

Het uitbouwen en versterken van zowel nieuwe als bestaande, structurele en op innovatie gerichte en economisch rendabele samenwerkingsverbanden tussen bedrijven en, als afgeleide daarvan, intermediaire organisaties in de grensregio Vlaanderen-Nederland was het belangrijkste beoogde resultaat van CrossRoads2.

INNOVATIEVE APP 'VERLICHT' CHRONISCHE MIGRAINE

Chronische migraine is een aandoening die zowel onder jongeren als onder volwassenen vaak voorkomt. Neurostimulatie kan de levenskwaliteit van patiënten significant verbeteren omdat van deze therapie is aangetoond dat het een preventieve werking kan hebben zonder bijwerkingen. In het project 'VERLICHT' bundelden het Nederlandse Salvia BioElectronics B.V. en het Vlaamse Appwise hun krachten om een intuïtieve app te ontwikkelen als onderdeel van deze therapie.

Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Vlaamse Appwise?

"Het project 'VERLICHT' maakte het voor ons mogelijk om al in een vroeg stadium in dialoog te gaan met neurologen, patiënten en programmeurs. Op die manier konden we met alle betrokkenen nadenken over hoe we neurostimulatie als therapie maximaal toegankelijk konden maken. Voor ons heeft deze samenwerking de kans op marktacceptatie vergroot, terwijl Appwise zijn positie in de markt van medische apps kon versterken en meer zichtbaarheid kreeg in de grensregio."

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

"We hebben een intuïtieve en gebruiksvriendelijke app ontworpen voor de patiënt, waarbij rekening wordt gehouden met de informatiebehoefte van de arts. De patiënt kan via de app

zijn eigen therapie instellen en aanpassen door zijn symptomen in te voeren. Het project heeft dus geholpen om neurostimulatie toegankelijk te maken voor mensen die te kampen hebben met chronische migraine."

Hoe heeft CrossRoads2 daaraan bijgedragen?

"De ondersteuning vanuit CrossRoads2 heeft een grensoverschrijdende samenwerking mogelijk gemaakt, waardoor ontwikkelingen versneld konden worden en therapie eerder beschikbaar kan worden gesteld aan patiënten."

Wat zijn de next steps?

"In september (2020) heeft Salvia BioElectronics B.V. 26 miljoen euro aan financiering opgehaald om de ontwikkeling van de therapie af te ronden en klinisch te gaan toetsen. De app die we samen met Appwise hebben ontwikkeld, maakt daar integraal deel van uit."

■ www.salviaeuro.com
provincie Noord-Brabant

■ www.appwise.be
provincie Limburg (BE)

HOUT EN ALUMINIUM VLOEIEN SAMEN IN INNOVATIEVE DEUR

Hoewel raam- en deurkozijnen nog vaak in aluminium worden uitgevoerd, vraagt de klant steeds vaker naar cross-over deuren met aluminium kozijnen en houten panelen die design, isolatie en kwaliteit combineren. Een uitdaging voor het Nederlandse Different Doors, maar samen met het Vlaamse Ateliers Doumen Kinrooi (ADK) kwamen ze tot een mooi eindresultaat.

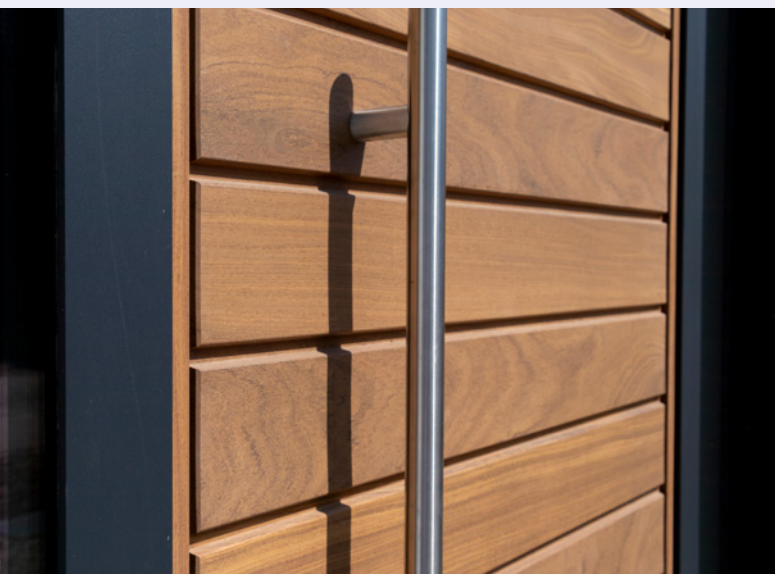
Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Vlaamse Ateliers Doumen Kinrooi?

“Onze expertise zit in hout, terwijl ADK vakman is in aluminium poorten en deuren. Door de samenwerking konden we onze

kennis op het vlak van materiaaleigenschappen bundelen en hebben we een houten deur met aluminium kozijn kunnen ontwikkelen. We zijn beiden gespecialiseerd in deuren en poorten maar toch bedienen we een heel andere markt. Op die manier hebben we veel van elkaar kunnen leren en kwamen we tot nieuwe inzichten. Dat maakte de samenwerking zeer interessant.”

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

“Enerzijds hebben we een innovatieve deur (een houten deur met aluminium kozijn) helemaal naar wens kunnen ontwikkelen. Anderzijds hebben we ook het hele productieproces gedigitaliseerd en afgestemd op elkaar. Het

productieproces zit nu volledig geïntegreerd binnen onze bedrijfsprocessen en die van ADK. Zo garanderen we een kortere doorlooptijd.”

Hoe heeft CrossRoads2 daaraan bijgedragen?

“Een nieuw product ontwikkelen gaat gepaard met risico's en kosten. Met de steun van CrossRoads2 konden we die risico's wegnemen en kwam de samenwerking met ADK sneller van de grond. De subsidie was het duwtje in de rug om de sprong te wagen. Maar ook de goede begeleiding vanuit het CrossRoads2-team heeft bijgedragen aan het positieve verloop van ons project.”

- www.differentdoors.nl
provincie Noord-Brabant
- www.adknv.com
provincie Limburg (BE)

Wat zijn de next steps?

“Met dit project zijn we een engagement aangegaan met ADK om op lange termijn samen te werken. We hebben een innovatief product ontwikkeld, maar daar houdt het uiteraard niet bij op. Een product kan en moet verder evolueren op basis van nieuwe behoeften van klanten en nieuwe ontwikkelingen. We zullen elkaar blijven triggeren en ons product verder finetunen.”

DOELSTELLINGEN ■

De focus van CrossRoads2 lag op cross-sectorale en cross-technologische innovaties die de volledige 'smart specialization strategy' van de regio's bestrijken, in aansluiting op de beleidsdoelen van de Europese Commissie en op het samenwerkingsprogramma van Interreg Vlaanderen-Nederland. Binnen dit samenwerkingsprogramma richtte CrossRoads2 zich op de prioritaire as van slimme groei waarbij de nadruk lag op de bevordering van bedrijfsinvesteringen in onderzoek en ontwikkeling en het ontwikkelen van verbanden en synergiën tussen bedrijven (investeringsprioriteit 1B).

Het CrossRoads2-project vertaalde deze doelstellingen naar de vier kerntaken van het project: netwerking, subsidies voor haalbaarheidsstudies, subsidies voor innovatieprojecten en actieve ondersteuning van de geselecteerde bedrijfsprojecten. Als kwalitatieve doelstellingen formuleerde CrossRoads2 een aantal voorwaarden waaraan deze dienstverlening moest voldoen:

- vraaggestuurd en laagdrempelig met kmo/mkb-bedrijven als focus;
- een structurele aanpak om de volledige grensregio te betrekken;
- het aanhouden van een brede thematische scope om zoveel mogelijk bottom-up projecten te werven;
- het inzetten van het opgebouwde netwerk voor de valorisatie van de opgebouwde resultaten bij de participerende kmo/mkb-bedrijven.

In kwantitatief opzicht stelde CrossRoads2 zich tot doel 55 innovatieprojecten en 50 haalbaarheidsstudies te honoreren met een subsidie. Deze projecten zijn zo evenredig mogelijk verdeeld qua thematiek en geografie over de grensregio en hebben een significante economische impact op de grensregio. De tabel hiernaast toont de relevante en concrete indicatoren van het CrossRoads2-project met elk hun streefwaarde.

46

bedrijven die samenwerken met onderzoeksinstituten

50

ondersteunde demonstraties en pilots

75

ondersteunde innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen bedrijven onderling

175

bedrijven die subsidies ontvangen

175

bedrijven die niet-financiële steun ontvangen

175

bedrijven die deelnemen aan een onderzoeksproject

175

bedrijven die steun ontvangen met oog op producten die nieuw zijn voor de markt

350

kmo/mkb bedrijven die steun ontvangen

Private investering als cofinanciering voor overheidssteun voor bedrijven

€8.750.000

ORGANISATIE EN ROLVERDELING

Om de betrokkenheid van kmo/mkb-bedrijven aan het CrossRoads2-project te garanderen, werd het project gedragen door een netwerk van bedrijfsadviseurs van de lokale of regionale overheden.

In Zuid-Nederland werkten de adviseurs vanuit de ontwikkelingsmaatschappijen. Voor Zeeland participeerde Economische Impuls Zeeland, voor Nederlands Limburg was dat LIOF en voor Noord-Brabant participeerden zowel BOM, REWIN als Stimulus Programmamanagement. Stimulus ondersteunde de bedrijven bij de administratieve en financiële afhandeling van de projecten. Voor Vlaanderen vertegenwoordigden de medewerkers van Team Bedrijfstrajecten de front office van het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) en legden de medewerkers van Cleantech Flanders een thematische link naar cleantech vanuit het Vlaams Instituut voor Technologische Ontwikkeling, kortweg VITO.

Vertegenwoordigers van alle partners zetelden in het **bestuur** van de stichting CrossRoads2 die instond voor de uitvoering van het CrossRoads2-project. Het bestuur kwam op regelmatige basis bijeen en bewaakte de inhoudelijke en financiële voortgang van het CrossRoads2-project. Tevens bekrachtigde het bestuur de be-

slissingen van de raad van advies over de toekenning van subsidies aan bedrijven.

Het **kernplatform** werd gevormd door de projectadviseurs van alle partners. Het kernplatform kwam op regelmatige tijdstippen bijeen en stond in voor de eigenlijke uitvoering van het CrossRoads2-project; het stimuleren van grensoverschrijdende samenwerking tussen kmo/mkb-bedrijven. Middels periodieke **oproepen** naar projectideeën identificeerden de projectadviseurs kansrijke bedrijven en bouwden ze actief aan een netwerk van bedrijven en kennisinstellingen die een bijdrage leverden aan de geïden-

tificeerde projectideeën. Tevens stonden ze de bedrijven actief bij tijdens de uitvoering van hun projecten en keken ze mee naar valorisatiemogelijkheden.

De raad van advies bestond als onafhankelijk orgaan uit Vlaamse en Nederlandse externe experten met een academische of ondernemersachtergrond. Deze experten beoordeelden de ontvankelijke projectideeën op de competenties van de uitvoerders, de beoogde grensoverschrijdende meerwaarde, de mogelijke economische impact, het innovatiegehalte van het projectidee en de kwaliteit van het aangeleverde projectplan. Daaruit volgde een ranking van projecten waarbij de hoogst gerangschikte projecten als eerste aanspraak maakten op een subsidie.

DUURZAAM LADEN EN LOSSEN IN DE STAD MET INNOVATIEVE TRAILERS

Niet alleen de toename aan files, lage-emissiezones en autoluwe straten, maar ook de exponentiële groei van bestelwagens in het straatbeeld maken het voor traditionele vrachtwagens steeds moeilijker om hun zware of volumineuze ladingen in de binnenstad te bezorgen. Het Nederlandse Carrymate bv ontwikkelde samen met het Vlaamse Asimex bv kanteltrailers met doorlaadsystemen die in combinatie met een compact elektrisch voertuig zorgen voor een duurzame en efficiënte stadslogistiek.

Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Vlaamse Asimex?

“De technische uitdagingen om van een design naar een prototype tot een productiemodel te komen in een zeer korte tijdspanne, waren enkel haalbaar dankzij de complementaire rol van de partners binnen het project. Daarbij werden de innovatieve ontwerpen en marktkennis van *Green and Smart Mobility* en *Urban Logistics* van Carrymate verenigd met de ervaring in maatwerk, hydraulica en persluchtsystemen van Asimex, producent van prioritaire voertuigen.”

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

“Duurzame stedelijke logistiek is een topprioriteit voor Europese steden. De innovatieve trailers die wij hebben ontwikkeld, gebouwd en getest, maken het mogelijk om met een compact elektrisch voertuig volumineuze of zware goederen te leveren in de binnenstad. Dat is veel efficiënter en veiliger dan met een traditionele laadklep

en er zijn minder voertuigbewegingen nodig. Ook de laadcapaciteit van het voertuig zelf wordt meer dan verdubbeld waardoor dit een interessant en milieuvriendelijk alternatief kan zijn voor stads- en groendiensten. Het is bovenal een betaalbare oplossing die alle doelstellingen van de EU Impact Transformatie realiseert.”

Hoe heeft CrossRoads2 hieraan bijgedragen?

“Het ontwikkelen, testen en aanpassen van de verschillende prototype trailers was niet alleen intensief, maar vroeg ook een investering die we niet alleen konden dragen. Ondanks vertragingen door de coronamaatregelen hebben we de projectdoelstellingen ruim op tijd gehaald. Bovendien dragen de toekenning van de subsidie en de bijhorende publicaties bij aan de visibiliteit van ons project. Dat helpt

ons om in contact te treden met de eerste klanten.”

Wat zijn de next steps?

“Op het einde van het project is een samenwerking overeengekomen met een distributeur van elektrische, trekkende voertuigen (Goupil) en de Europese distributeurs verwachten een demo ter plaatse. We zijn intussen ook in contact met de eerste potentiële klanten in Vlaanderen (3 Vlaamse steden en enkele distributeurs) en hopen ook Nederlandse gemeenten, die soms al wat verder staan op het vlak van stadsdistributie, warm te maken voor onze flexibele en efficiënte trailers.”

- www.group-maes.be/asimex
provincie Oost-Vlaanderen
- www.carrymate.eu
provincie Noord-Brabant

OPTISCHE SENSORRING LAAT WINDTURBINES EFFICIËNTER OPEREREN

Het Nederlandse Sensing360 en het Vlaamse Sentea brachten hun expertise en technologieën bij elkaar en vonden een oplossing om met optische sensoren op een geavanceerde manier de kracht, temperatuur en conditie van roterende systemen te meten. Denk daarbij aan windturbines of aandrijfsystemen in de scheepvaart. Een verdere industrialisering van de 'Smart Phonotic Sleeve' biedt ongekennde mogelijkheden.

Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Vlaamse Sentea?

"Sentea heeft een geavanceerde chiptechnologie voor de verwerking van optische informatie. Deze interrogator hardware is nodig voor onze sensoroplossingen. Met het systeem van Sentea kan de kostprijs omlaag en zo wordt het mogelijk om optische sensoren te integreren in grootschalige industriële toepassingen. Doordat we beiden een andere markt bedienen en andere netwerken hebben, zijn er zowel voor Sentea als voor Sensing360 interessante klantcontacten ontstaan. Kortom, het was een zeer waardevolle samenwerking tussen twee complementaire bedrijven die elkaar echt versterken."

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

"Met dit project hebben we onze ideeën kunnen uitwerken tot een echt prototype. We hebben een optische sensorring ontwikkeld en daarmee zijn we naar klanten

gestapt om de werking en toepassingsmogelijkheden te demonstreren. Daaruit zijn in eerste instantie twee grote ontwikkelingstrajecten voortgekomen: enerzijds kan de ring ingezet worden in de maritieme sector, voor lieren, en anderzijds in de windenergiesector, voor tandwielkasten. Maar we hebben ook nog andere beloftevolle toepassingen gevonden, waarvoor de markt reeds interesse toont."

Hoe heeft CrossRoads2 hieraan bijgedragen?

"De financiële ondersteuning was zowel voor Sentea als voor Sensing360 nodig. We zijn beiden jonge ondernemingen en zonder de steun hadden we dit niet meteen kunnen realiseren. Het stelde ons bovendien in staat om sneller feedback te krijgen vanuit de markt

en ook de samenwerking tussen Sentea en Sensing360 is gaandeweg sterker geworden. Daarnaast heeft de samenwerking gezorgd voor een mogelijke doorbraak van kostprijs voor optische sensoren in roterende industriële toepassingen: Sentea zorgt ervoor dat de kostprijs van optische sensorsystemen voor klanten onder de 5000 euro kan komen en Sensing360 is de eerste partij die daar producten mee ontwikkelt op draaiende systemen."

Wat zijn de next steps?

"Er staan nog heel wat zaken op de planning. Zo zijn we bezig met het ontwerpen en installeren van pilotsystemen bij klanten wat kan leiden tot een verdere internationale uitrol op diverse markten. Daarnaast werken we nu ook samen aan een groot ontwikkelingsproject voor slimme tandwielkasten in de windenergiesector."

- www.sensing360.com
provincie Noord-Brabant
- www.senteatech.com
provincie Oost-Vlaanderen

Bijdrage van Stimulus
Programmamanagement

VLAAMS-NEDERLANDSE SAMENWERKING VOOR HERHALING VATBAAR

CrossRoads2 ondersteunde fantastische projecten die staan voor de innovatieve kracht van de grensregio Vlaanderen-Zuid-Nederland. Een kracht die voortkomt uit een intensieve samenwerking tussen de projectpartners en ondernemers die elkaar vinden in haalbaarheidsstudies en kansrijke cross-sectorale en cross-technologische innovatieprojecten.

Eline de Graaff is programmamanager bij Stimulus Programmamanagement, één van de grootste partners in het CrossRoads2-project en vertelt over de successen, uitdagingen en lessen voor de toekomst. Hans Overbeek staat sinds 1 mei 2020 aan het roer bij Stimulus en is nauw betrokken bij de toekomstplannen voor CrossRoads3.

Eline: "Het unieke aan een Interreg-programma is dat innovaties gericht zijn op de regionale beleidsagenda's aan beide kanten van de grens. Dat zie je terug in het CrossRoads2-project. Internationale en nationale topclusters in zowel de Vlaamse als Zuid-Nederlandse regio worden versterkt en dat is goed voor de economie in de grensstreek. Vanwege economische en culturele verschillen vinden kmo/mkb-ondernemers het weleens lastig om

buitenlandse partners op te zoeken. CrossRoads2 gaf hen het juiste duwtje in de rug."

RESULTATEN

De resultaten van CrossRoads2 liegen er niet om: maar liefst 118 projecten, waarmee meer dan 200 bedrijven ondersteund zijn. Een volume aan Europese subsidie van ruim 8 miljoen euro en een totale investeringsimpuls in de grensregio van zo'n 20 miljoen euro.

CONSORTIUM

Een project van een dergelijke omvang moet natuurlijk goed aangestuurd worden. Daarvoor werd de Stichting CrossRoads2 opgericht. Binnen deze stichting werkt een aantal Nederlandse en Vlaam-

Werkbezoek aan VLAIO op de Corda Campus in Hasselt.

Hans Overbeek en Eline de Craaff van Stimulus Programmamanagement

se projectpartners nauw samen in de vorm van een consortium. Aan Nederlandse zijde zijn dat de BOM, REWIN, NV Economische Impuls Zeeland, LIOF en Stimulus Programmamanagement. Aan Vlaamse zijde VITO en VLAIO.

AANVULLING OP BESTAANDE INSTRUMENTEN

CrossRoads2 was een goede aanvulling op het bestaande instrumentarium aan beide kanten van de grens. Eline heeft ervaring met andere subsidieprogramma's in Zuid-Nederland: "Vanuit de Stimulus context denk ik daarbij bijvoorbeeld aan MIT Zuid of OPZuid. Bij CrossRoads2 bevonden de innovaties zich in een verder gevorderd stadium van ontwikkeling dan bij MIT Zuid het geval is. Ten opzichte van OPZuid ging het bij CrossRoads2 om kleinere ondernemingen."

ROL VAN STIMULUS

Stimulus Programmamanagement is sinds de programmaperiode 2014-2020 betrokken. "De aanleiding daarvoor ligt in de vorige programmaperiode 2007-2013. De omvang van het project was toen veel kleiner. Het percentage afgekeurde

kosten lag relatief gezien echter aanzienlijk hoger, waardoor veel projecten subsidie misliepen. Om dit nu te voorkomen, werd de expertise van Stimulus ingeschakeld. Wij zijn bekend met de Europese regels en hebben een uitgebreide ervaring met de uitvoering van Europese programma's. Daardoor kunnen we de bedrijven helpen bij de verantwoording van hun kosten en projectadministratie. Dit resulteert in minder correcties en meer kans op volledige uitbetaling van de toegezegde subsidie," aldus Eline. "Een bijkomend voordeel is dat Stimulus een groot netwerk heeft binnen het MKB en bekend is bij de regionale ontwikkelingsmaatschappijen," vult Hans aan.

Eline: "We zijn verantwoordelijk voor de hele financieel-administratieve uitvoering van het project, van aanvraag tot eindrapportage. De betrokken ondernemers kunnen bij ons terecht voor informatie over de subsidiemogelijkheden, openstellingen, procedures en het aanvragen van de subsidie. Na goedkeuring van de aanvraag helpen we hen om het project tot een goed einde te brengen."

CULTUURVERSCHILLEN

Gevraagd naar de samenwerking binnen het consortium verschijnt er een brede lach op Eline's gezicht. "In het begin moesten we een beetje wennen aan elkaar. Er zijn nu eenmaal culturele verschillen tussen Vlamingen en Nederlanders. Zo waren wij aanvankelijk wat ongeduldig als het bij de Vlamingen wat langer duurde voordat er beslissingen genomen werden. En aan de andere kant schrokken zij wel eens van onze recht voor z'n raap

reacties als we het ergens niet mee eens waren. Maar inmiddels hebben we elkaar gevonden en werken we ontzettend prettig samen.”

UITDAGINGEN EN LESSEN

De Vlaamse en Zuid-Nederlandse partners vonden gedurende de looptijd van het CrossRoads2-project ook nog andere uitdagingen op hun pad. Zo vonden er aan beide zijden van de grens verkiezingen plaats die politieke verschuivingen teweegbrachten. Dit bemoeilijkte het verkrijgen van cofinanciering.

Eline: “Een andere uitdaging was het verschil in Belgisch recht en Nederlands recht, zoals op het vlak van jaarrekeningen. Daar moet je samen uit zien te komen als je een kmo en een mkb wilt

laten samenwerken. Gelukkig hebben we daar een modus operandi in gevonden.”

En ook de hele COVID-19-situatie liet CrossRoads2 niet ongemoeid. De maatregelen wierpen letterlijk nieuwe grensbarrières op. Grenzen gingen dicht, bezoekers die over de grens waren geweest moesten in quarantaine, enzovoort. “De onzekerheid groeide daardoor voor de bedrijven met een grensoverschrijdend project. Echter geen enkel project is daardoor gestopt. Ze zijn stuk voor stuk toch succesvol uitgevoerd,” vertelt Eline verheugd. Hans: “Wij op onze beurt hebben een oproep gedaan aan de bedrijven om hun voortgangsrapportages bij ons in te dienen en we hebben extra capaciteit ingezet om deze versneld af te handelen zodat de subsidie uitbetaald kon worden.”

Eline is van mening dat de Nederlandse partijen in het consortium organisatorisch gezien nog wel wat kunnen leren van de Vlamingen. “Neem bijvoorbeeld VLAIO, het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen. Dit agentschap voert taken uit die bij ons door regionale ontwikkelingsmaatschappijen, de provincies en het ministerie verspreid worden uitgevoerd. Een dergelijke organisatie zou aan Nederlandse zijde de slagkracht met betrekking tot stimulering en ondersteuning van innovatie en ondernemerschap ook kunnen versterken. We hebben met het Stimulusteam vorig jaar een bezoek gebracht aan VLAIO op de Corda Campus in Hasselt. Ze hebben daar een soort high tech campus constructie. Het was erg leuk om in de praktijk te zien dat het project heeft bijgedragen aan de structuurversterking van de regio.”

EUROPEAN ENTERPRISE PROMOTION AWARDS

Eline hoeft niet lang na te denken als we haar vragen waar zij het meest trots op is. “Niet alleen ik, maar het hele CrossRoads2-consortium is erg trots op het feit dat het project in 2019 in de top drie stond van ruim 3000 ingezonden projecten voor de European Enterprise Promotion Awards (EEPA). We zijn met een afvaardiging naar Helsinki gegaan, maar helaas grepen we net naast de prijs.

"CrossRoads2 heeft waardevolle nieuwe producten en processen opgeleverd en de grensregio een economische boost gegeven."

Eline De Graaff en Yves Ozog op de EEPA nominatie in Helsinki 2019.

Die nominatie was echter een mooie erkenning van de waarde van het project en daarmee de kroon op ons werk.

Daarnaast ben ik ook heel trots op al die Vlaamse en Zuid-Nederlandse bedrijven die met hun innovatie van kennis naar kunde naar kassa zijn gegaan. Dat heeft waardevolle nieuwe producten en processen opgeleverd en heeft de grensregio een boost gegeven. Door extra omzet en tewerkstelling hebben zij ervoor gezorgd dat de grensregio zich economisch ontwikkeld heeft. Er is meer bedrijvigheid en daardoor meer werkgelegenheid ontstaan.”

TOEKOMST

Al is CrossRoads2 nu afgerond, het consortium zit niet stil. Het project heeft een spin-off gekregen in de vorm van CrossRoads2 Sustainable Energy. Dit project richt zich op de ontwikkeling van innovatieve koolstofarme technologieën in de grensregio. De Vlaamse energiecluster Flux50 heeft voor deze gelegenheid de plaats van VITO ingenomen in het consortium.

Hans: “Daarnaast zijn we bezig met de voorbereidingen op de nieuwe programmaperiode 2021-2027. De Vlaams-Nederlandse samenwerking is zeer zinvol en we hebben dan ook de intentie deze voort te zetten. We bekijken op welke mogelijke programma’s en/of financieringsvormen we onze pijlen gaan richten. In principe gaat het consortium met dezelfde partners door, maar wellicht

komen er nog meer partijen bij, afhankelijk van de aard en thematiek van het programma dat gekozen wordt. We onderzoeken ook of we de regio eventueel kunnen uitbreiden met bijvoorbeeld Duitsland erbij.”

“Als Stimulus Programmamanagement zullen wij ons in de nieuwe programmaperiode hard maken voor vermindering van administratieve lasten. We dragen graag bij aan de realisatie van de ambitie van de Europese Commissie om te vereenvoudigen en daarmee de drempel tot dit soort programma’s te verlagen,” zegt Hans vastbesloten. Eline is daar blij mee: “Dat levert een win-winsituatie op voor alle partijen. Niet alleen wordt het programma toegankelijker voor de aanvragers, ook wijzelf hoeven dan minder energie te steken in projectcontroles en correcties, waardoor we meer tijd overhouden voor het begeleiden van de ondernemers.”

Stimulus Programmamanagement voert Europese, nationale en regionale subsidieprogramma’s uit in Zuid-Nederland en Vlaanderen. Stimulus adviseert en faciliteert projectaanvragers en -uitvoerders en controleert de voortgang en rechtmatigheid van de subsidieprojecten. Stimulus Programmamanagement is een onderdeel van de provincie Noord-Brabant en is gevestigd in Eindhoven.
Meer informatie: www.stimulus.nl.

UITVOERING VAN HET PROGRAMMA

Enkel middels een duidelijke en performante communicatiestrategie konden innovatiegerichte netwerken tussen bedrijven en regionale overheden ontstaan. Deze netwerken dienden als voedingsbodem van waaruit goede projectideeën groeiden.

COMMUNICATIE

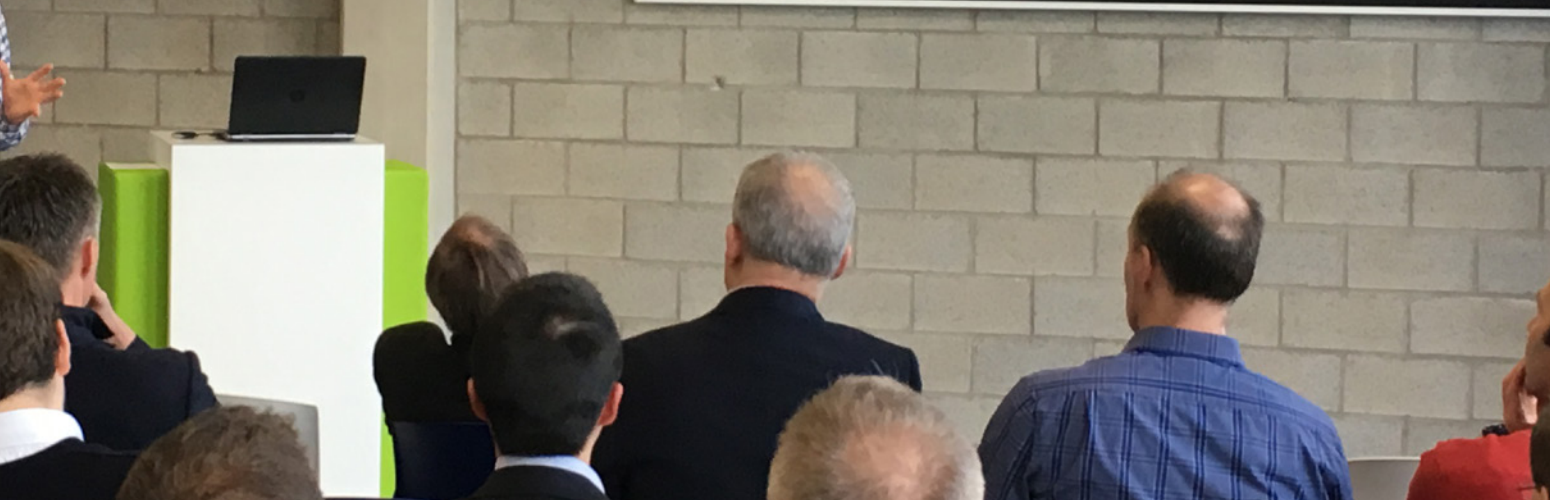
In eerste instantie informeerde het CrossRoad2-project de geïnteresseerde doelgroep over de ondersteuningsmogelijkheden die het project beschikbaar stelt via de website **www.crossroads2.eu**. Bedrijven en intermediairs vonden er de nodige informatie over de openstellingen, de benodigde documenten en de contactgegevens van de projectadviseurs voor verdere ondersteuning. Na afloop van elke openstelling werden de geselecteerde projecten aan de website toegevoegd. De goedgekeurde projectvoorstellen werden kort toegelicht en de rol van de deelnemende partners werd beschreven. Tevens toonde de agenda de workshops en events waar CrossRoads2-projectadviseurs aanwezig waren en op zoek gingen naar valabele projectideeën.

Naast de website vermeldden alle partners ook het CrossRoads2-project op hun eigen website en in hun sociale media. De projectadviseurs

communiceerden voortdurend over het project in hun netwerk en op events.

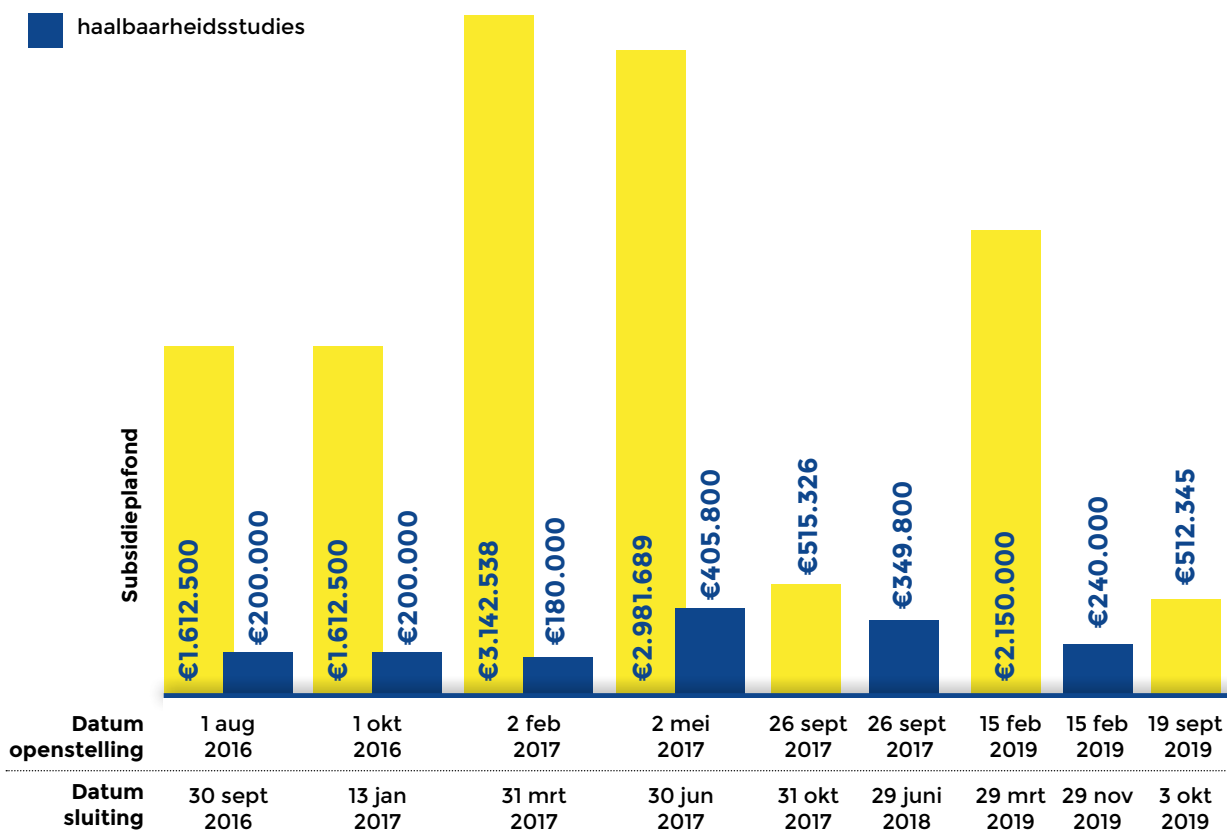
NETWERKING

Tijdens de maandelijkse kernplatformmeetings bespraken de CrossRoads2-projectadviseurs de geïdentificeerde projectideeën en werden bedrijven gematcht op basis van noodzakelijke expertise. Bijkomend namen de projectadviseurs tussen april 2016 en november 2020 deel aan ruim 20 events waar bedrijven hun projectideeën kenbaar konden maken of waar actief aan matchmaking werd gedaan. In september 2017 voorzag het CrossRoads2-project een eerste tussentijds event en in maart 2019 volgde een tweede. Tijdens deze events kregen lokale en nationale stakeholders een blik op de voortgang van het CrossRoads2-project en kwamen verschillende ondernemers de meerwaarde van de ondersteuning door CrossRoads2 voor hun project toelichten.

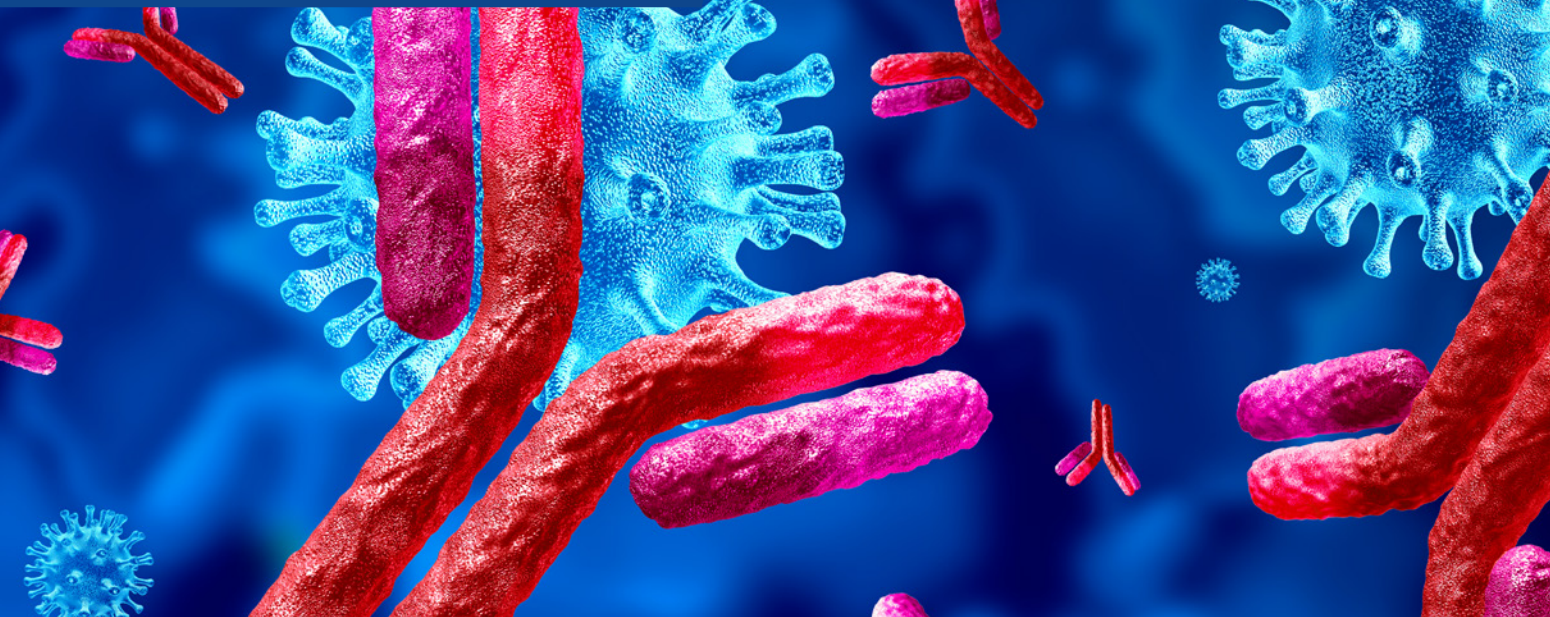
OPENSTELLINGEN

- innovatieprojecten
- haalbaarheidsstudies

VIER VRAGEN AAN
Filip Delport
CTO bij FOx Biosystems

BIOSENSOREN ANALYSEREN ANTILICHAMEN

FOx Biosystems is een spin-off van de Katholieke Universiteit van Leuven. De FOx technologie is een combinatie van optische vezels en een op surface plasmon resonance (SPR) gebaseerde biosensortechnologie. Deze technologie speelt een belangrijke rol bij de ontwikkeling van geneesmiddelen en diagnostiek, aangezien het analyses kan uitvoeren op antilichamen. Op basis van deze technologie heeft FOx samen met het Nederlandse Unitron Group een detectietoestel ontwikkeld dat zowel voor wetenschappelijke als industriële toepassingen kan ingezet worden.

Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Nederlandse Unitron?

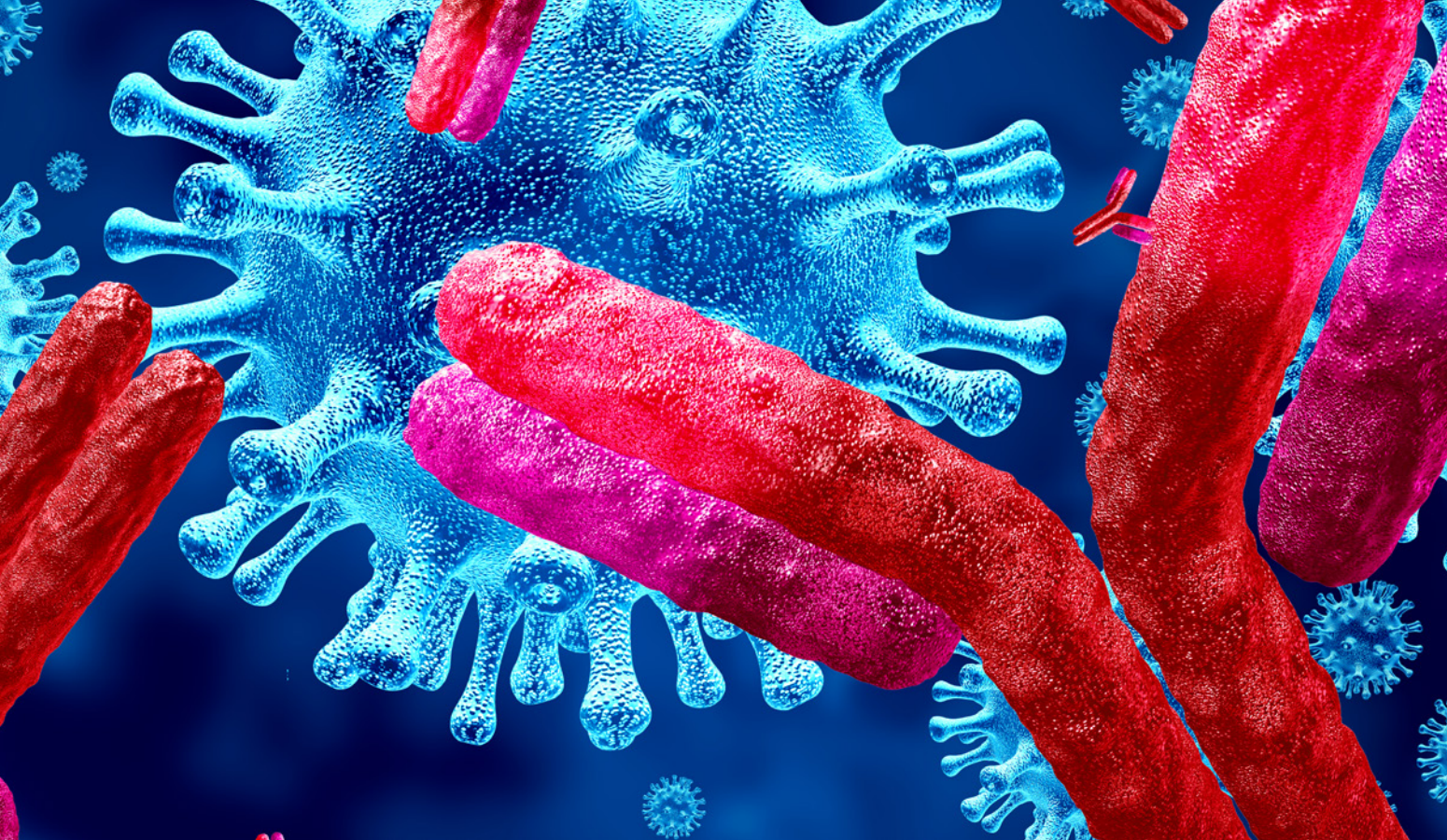
“FOx Biosystems heeft veel kennis over biosensoren en het ontwikkelen van toepassingen, maar is geen instrumentenbouwer. Er komen

heel wat aspecten bij de ontwikkeling van zo'n toestel kijken, die buiten het kernprincipe van de technologie vallen. Kleine zaken kunnen soms een grote invloed hebben. Daarom deden we een beroep op Unitron, een engineering en ontwikkelbureau. Zij stonden in het project in voor de

assemblage van het toestel en de kwaliteitscontroles.”

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

“De optische meettechnologie van FOx Biosystems wordt ingezet om onderzoek te doen op antilichamen en meet bijvoor-

beeld de concentratie ervan en hoe snel het antilichaam kan binden met zijn doelmolecule. Deze inzichten zijn van belang bij de ontwikkeling van geneesmiddelen en diagnostiek. Cruciaal is dat de werking van de sensoren zeer robuust is, hogere doorvoer kan bereiken en gemakkelijk in bestaande tools kan ingebouwd worden. Samen met Unitron hebben we een prototype toestel gebouwd dat voldoet aan de noden van professionele gebruikers. We hebben intussen al negen toestellen in de markt staan, zowel op academisch als industrieel niveau.”

Hoe heeft CrossRoads2 daaraan bijgedragen?

“Kwaliteit, robuustheid en de

juiste applicatie zijn cruciale zaken om een product te introduceren in de farmaceutische industrie. Tijdens het project hebben we daarrond heel wat onderzoek kunnen verrichten en metingen kunnen doen om uiteindelijk tot een prototype te komen dat de nodige functionaliteiten combineert. CrossRoads2 was een belangrijke steun bij het bereiken van

onze doelstellingen, het heeft ons een basis gegeven om met Unitron verder producten te kunnen bouwen.”

Wat zijn de next steps?

“Ons prototype wordt nu nog verder op punt gesteld en ons doel is om het finale product volgend jaar op de markt te lanceren. We richten onze pijlen in eerste instantie voornamelijk op de R&D-markt en de biotechsector die in Vlaanderen heel levend is. Later volgt dan ook de farmawereld.”

■ www.foxbiosystems.com
provincie Limburg (BE)

■ www.unitrongroup.com
provincie Zeeland

FEITEN EN CIJFERS ■

Het **totale budget** voor ondersteuning via subsidies voor haalbaarheidsstudies en innovatieprojecten bedroeg **€ 7.250.000**. Hiervan was € 6.750.000 voorzien voor innovatieprojecten en € 500.000 voor haalbaarheidsstudies. Dit budget werd in 2019 eenmalig aangevuld met € 700.000. De tabel toont het beschikbare, aangevraagde, toegekende en vastgestelde budget per call voor haalbaarheidsstudies en voor innovatieprojecten.

In het totaal ontving CrossRoads2 **120 aanvragen** voor innovatieprojecten, goed voor € 14.484.077 aan grensoverschrijdende projectideeën, waarmee het budget voor innovatieprojecten ruim overbevroegd is. **75 projectideeën** werden gehonoreerd met een CrossRoads2-subsidie, goed voor een totale participatie van **159 bedrijven** en een **totale private investering van € 8.814.235 in grensoverschrijdende ontwikkelingstrajecten**.

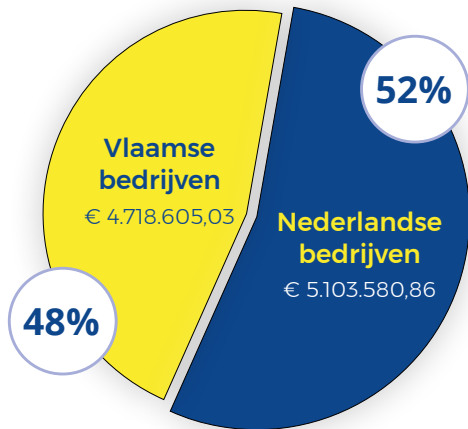
Het budget voor haalbaarheidsstudies daarentegen is niet volledig benut. Tussen september 2016 en november 2019 werden 55 **haalbaar-**

	VERLEENDE PROJECTEN	BUDGET (€)	AANGEVRAAGD (€)	GOEDGEKEURD (€)	VASTGESTELD (€)
CALL 1					
Haalbaarheidsstudies	3	€200.000,00	€60.000,00	€30.000,00	€30.000,00
Innovatieprojecten	2	€1.612.500,00	€1.331.695,26	€269.462,00	€266.693,13
TOTAAL	5	€1.812.500,00	€1.391.695,26	€299.462,00	€296.693,13
CALL 2					
Haalbaarheidsstudies	3	€200.000,00	€37.500,00	€27.500,00	€10.000,00
Innovatieprojecten	11	€1.612.500,00	€1.909.039,05	€1.395.265,03	€896.882,83
TOTAAL	14	€1.812.500,00	€1.946.539,05	€1.422.765,03	€906.882,83
CALL 3					
Haalbaarheidsstudies	4	€180.000,00	€36.700,00	€36.700,00	€36.301,68
Innovatieprojecten	15	€3.142.538,00	€2.174.499,52	€1.904.499,52	€1.235.990,25
TOTAAL	19	€3.322.538,00	€2.211.199,52	€1.941.199,52	€1.272.291,93
CALL 4					
Haalbaarheidsstudies	6	€405.800,00	€76.000,00	€56.000,00	€29.868,13
Innovatieprojecten	22	€2.891.689,00	€3.746.724,46	€2.679.840,07	€2.067.692,41
TOTAAL	28	€3.297.489,00	€3.822.724,46	€2.735.840,07	€2.097.560,54
CALL 5					
Haalbaarheidsstudies	19	€349.800,00	€256.500,00	€186.500,00	€106.954,38
Innovatieprojecten	6	€635.934,21	€1.220.321,28	€633.354,08	€452.163,50
TOTAAL	25	€985.734,21	€1.476.821,28	€819.854,08	€559.117,88
CALL 6					
Haalbaarheidsstudies	8	€240.000,00	€136.600,00	€76.902,50	€47.522,50
Innovatieprojecten	15	€2.100.825,95	€3.163.267,29	€1.993.489,37	€1.510.227,47
TOTAAL	23	€2.340.825,95	€3.299.867,29	€2.070.391,87	€1.557.749,97
CALL 7					
Haalbaarheidsstudies	0	€163.097,50	€0,00	€0,00	€0,00
Innovatieprojecten	4	€512.345,00	€938.529,84	€532.673,33	€472.509,86
TOTAAL	4	€675.442,50	€938.529,84	€532.673,33	€472.509,86
TOTAAL					
Haalbaarheidsstudies	43	€500.000,00	€603.300,00	€413.602,50	€260.646,69
Innovatieprojecten	75	€7.450.000,00	€14.484.076,70	€9.408.583,40	€6.902.159,45
TOTAAL	118	€7.950.000,00	€15.087.376,70	€9.822.185,90	€7.162.806,14

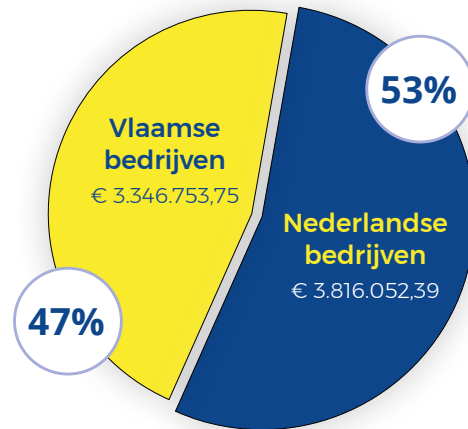
VERDELING VERLEENDE STEUN

€ 9.822.185,90

VERDELING VASTGESTELDE STEUN

€ 7.162.806,14

heidsstudies voorgelegd aan de Raad van Advies, goed voor een totale gevraagde subsidie van € 603.300. Hiervan werden **35 studies** voor een totaal bedrag van **€ 336.700 ondersteund** door CrossRoads2.

Door de noodzakelijke grensoverschrijdende samenwerking is de verdeling in budget tussen Vlaamse en Nederlandse bedrijven evenwichtig opgebouwd, waarbij er 48% (€ 4.718.605) van de

middelen naar Vlaamse bedrijven stroomde en 52% (€ 5.103.581) naar Nederlandse bedrijven.

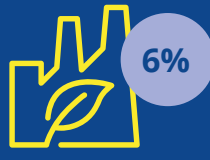
Voor de vastgestelde subsidie geldt een vergelijkbare evenwichtige verdeling.

Een analyse van de verdeling van de **sectoren** binnen de innovatieprojecten toont dat een groot aandeel projecten een innovatie doorvoert in de sector van **High Tech Systemen**. Vanuit deze

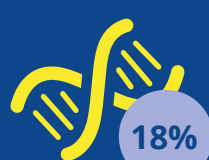
IN WELKE SECTOREN WERD GEÏNNOVEERD?

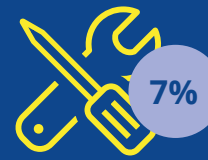
Agrofood

Biobased Economy

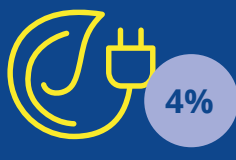
Life Sciences & Health

Maintenance

High Tech Systemen

Cleantech

Chemie & Materialen

Logistiek

 7
OPENSTELLINGEN

 75
INNOVATIE-PROJECTEN

202
BEDRIJVEN

9,8
MILJOEN
EURO STEUN
VERLEEND

 118
PROJECTEN

 43
HAALBAARHEIDS-
STUDIES

(99 NEDERLANDSE BEDRIJVEN,
103 VLAAMSE BEDRIJVEN)

High Tech Systemen
Chemie & Materialen
Agrofood
Life Sciences & Health
Cleantech
Biobased Economy
Logistiek
Maintenance

7,16
MILJOEN
EURO STEUN
VASTGESTELD

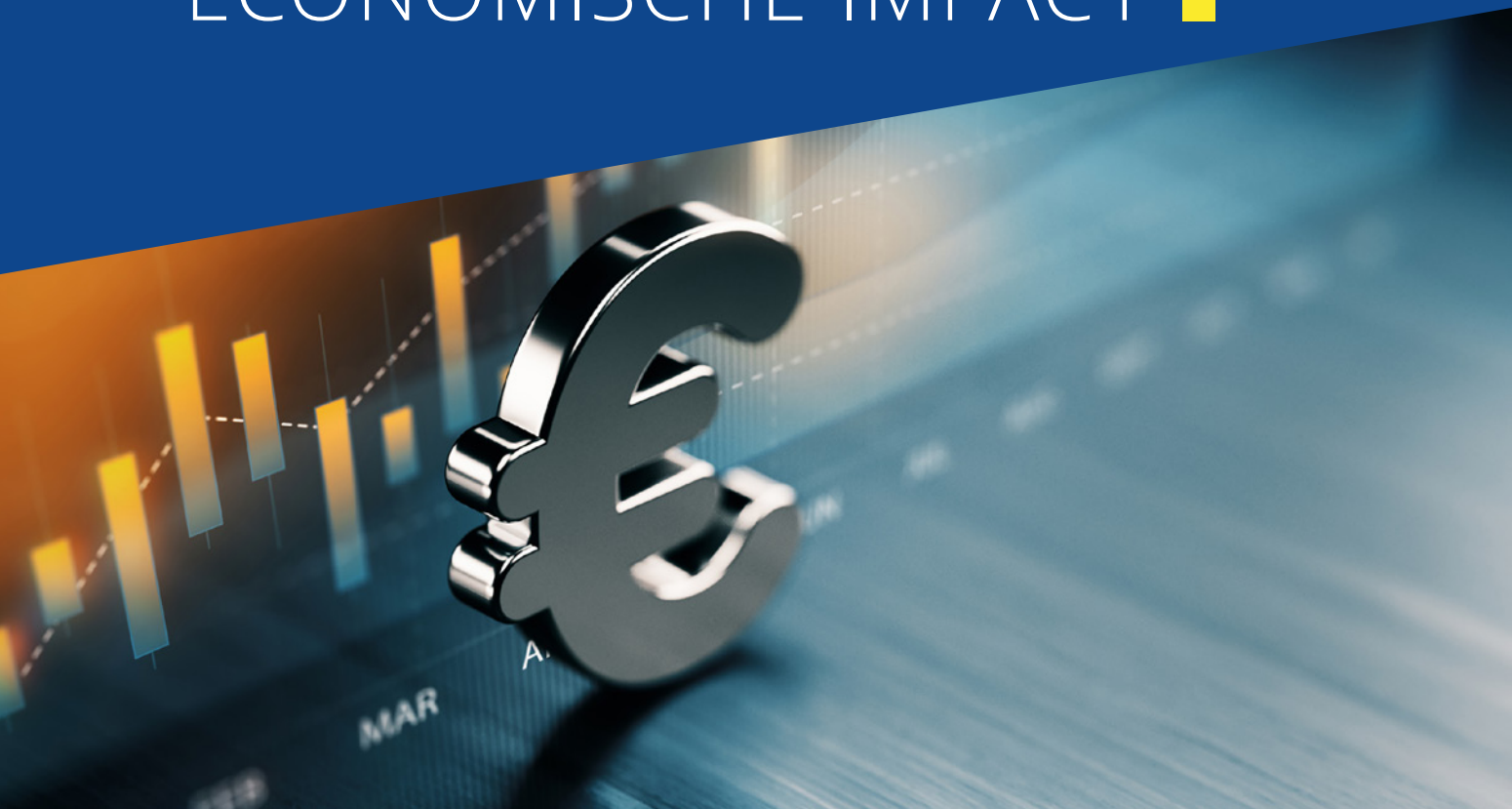
sector wordt vaak een cross-over gemaakt met andere sectoren zoals Life Sciences & Health, Logistiek en Maintenance.

Ongeveer 18% van de projecten is daarnaast actief in de **Life Sciences** of gezondheidssector. Mogelijk valt dit te verklaren door de sterke focus van de grensregio op de gemeenschappelijke zorgproblematiek en de kansen die een samenwerkingsproject als CrossRoads2 hier kan bieden. **Agrofood** en **Chemie & Materialen** hebben elk een aandeel van ongeveer 10% in de innovatieprojecten, hetgeen een rechtvaardige vertegen-

woordiging is van de sectoren in de grensregio en hun ambitie tot dienst- en procesoptimalisaties. De **Biobased Economy** en de **Cleantech sector**, hoewel nauw verwant, hebben een kleiner aandeel in de CrossRoads2-innovatieprojecten. Vaak vergen innovaties in deze sectoren immers grote investeringen die binnen het CrossRoads2-project niet realistisch zijn, waardoor projecten uit deze sector moeilijker doorstromen tot ons instrumentarium.

INDICATOR	STREEFWAARDE	GEREALISEERD
Aantal bedrijven dat subsidies ontvangt	175	202
Aantal bedrijven dat niet-financiële steun ontvangt	175	54
Aantal kmo/mkb bedrijven dat steun ontvangt	350	256
Aantal bedrijven dat deelneemt aan een onderzoeksproject	175	256
Private investering als cofinanciering voor overheidssteun voor bedrijven	€8.750.000	€8.814.235,01
Aantal bedrijven dat samenwerkt met onderzoeksinstituten	46	100
Aantal bedrijven dat steun ontvangt met oog op producten die nieuw voor de markt zijn	175	200
Aantal ondersteunende innovatiegerichte samenwerkingstrajecten tussen bedrijven onderling	75	102
Aantal ondersteunende demonstraties en pilots	50	121

MAATSCHAPPELIJKE EN ECONOMISCHE IMPACT ■

Na vier jaar vragen we ons natuurlijk af: wat is de finale economische en maatschappelijke impact van een project als CrossRoads2? Samen met de Universiteit van Hasselt, onderzocht projectpartner VLAIO Team Bedrijfstrajecten de meerwaarde van het project voor bedrijven en de grensregio. Daarvoor werden een 80-tal bedrijven uit beide landsdelen bevroegd. Algemeen genomen heeft de overgrote meerderheid (86%) het CrossRoads2-project positief ervaren en meer dan 3 op 4 zou opnieuw deelnemen.

ECONOMISCHE IMPACT

CrossRoads2 ondersteunde kmo- en mkb-bedrijven bij de ontwikkeling van prototypes. Deze steun gaf bedrijven de nodige impuls om nadien zelf verder de valorisatie ervan te kunnen realiseren. Voor de bedrijven was dat ook de

voornaamste reden voor hun deelname: 34% zocht ondersteuning om de nodige investeringen te kunnen dragen en nog eens 31% gebruikte de subsidie als middel om de investeringsrisico's te dekken. Eens de stap gezet naar een samenwerkingsproject, waren de

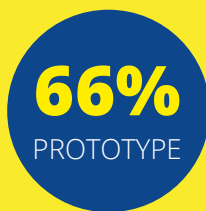
opbrengsten hoog. Ongeveer 2 op 3 projecten (66%) eindigde met het gewenste prototype en bij 1 op 5 (16%) projecten leidde het tot een rechtstreeks vermarktbaar product. Diegenen met een uitgewerkt prototype gaven bovendien aan dat ze bijkomend zullen investeren

om het prototype verder te ontwikkelen.
 Wat betreft de economische impact, steeg de tewerkstelling per bedrijf met gemiddeld 2 werknemers, groeide de omzet met ongeveer 400.000 euro en namen de innovatiegerelateerde investeringen met zo'n 165.000 euro toe. Daardoor werd de jaarlijkse bijkomende economische meerwaarde voor alle CrossRoads2-bedrijven op 16 miljoen euro geschat. Het toegekende EFRO budget van ruim 8 miljoen euro wordt zo in de grensregio jaarlijks verdubbeld.

DUURZAME SAMENWERKING

Naast de mooie resultaten op economisch vlak, leverde het project ook een positieve maatschappelijke bijdrage. Bij iets meer dan 3 op 5 projecten werd de samenwerking verdergezet na afloop van het project en voor sommigen was dat zelfs onder de vorm van een rechtstreekse economische relatie (als toeleverancier). Daarnaast ontstonden ook belangrijke spill-overs in elkaars netwerk. Hierdoor ontstonden bij 30% van de deelnemende bedrijven samenwerkingen met nieuwe partners van over de grens.
 Het overgrote deel van de bedrijven (96%) erkende de meerwaarde van grensoverschrijdende samenwerking voor hun ontwikkeling. In eerste instantie voor de kennisverrijking (36%), maar daarnaast ook voor hun netwerk (33%) en afzetmarkt (16%).

ECONOMISCHE IMPACT

2 OP 3
PLANT BIJKOMENDE
INVESTERINGEN

OMZET STIJGT MET

€ 406.000

+2 VTE

INVESTERINGEN NEMEN TOE MET

€ 165.000

GEMIDDELD PER BEDRIJF

TOEGEVOEGDE
ECONOMISCHE
MEERWAARDE

MAATSCHAPPELIJKE IMPACT

DUURZAME
SAMENWERKING

INTERNATIONALISERING

SPILLOVERS
IN ELKAARS NETWERK

TOENAME

VERTROUWEN

In het algemeen besluit de studie dat de duurzaamheid van de opgebouwde netwerken en het vertrouwen in de expertise van de bedrijven aan de andere kant van de grens sterk gestegen zijn. Het CrossRoads2-project lijkt dan ook geslaagd te zijn in haar opzet om grensoverschrijdende samenwerking op bedrijfsniveau te stimuleren.

SUCCES- EN FAALFACTOREN VAN EEN CROSSROADS2-PROJECT

Tot slot eindigen we met enkele tips van bedrijven om een CrossRoads2-project met succes uit te voeren.

Allereerst is het van belang om voldoende vertrouwen op te bouwen tussen de verschillende projectpartners. Zo maak je het best concrete afspraken over de taakverdeling, het vervolgtraject en de intellectuele eigendomsrechten die voortvloeien uit het project. Ook het aanstellen van een projectmanager komt het vertrouwen ten goede. Het zorgt voor een overzichtelijke structuur binnen het project en een vast aanspreekpunt voor alle projectpartners, zowel onderling als naar de subsidiërende instanties. Gebrek aan dit onderling vertrouwen kan al snel resulteren in frustraties en werd dan ook als een belangrijke faalfactor omschreven.

Uiteraard zijn er belangrijke cultuurverschillen waar te nemen tussen Vlamingen en Nederlanders. En hoewel deze vaak tot het cliché herleid worden, schuilt er in deze cultuurver-

schillen een belangrijke factor tot slagen. De complementariteit van deze cultuurverschillen tot een maximum benutten is één van de grootste uitdagingen van deelname aan een CrossRoads2-project. Het advies luidt dan ook om eventuele verschillen uit te klaren en bespreekbaar te maken. Verdrinkt de Vlaming zich weer eens in de details van het project of loopt de Nederlander je product al te verkopen voordat het prototype klaar is? Laat het niet escaleren maar bespreek samen hoe jullie hiermee om kunnen gaan.

Naast deze voor de hand liggende factoren, spelen kleinere maar niet minder relevante factoren vaak een beslissende rol in het slagen of falen van een grensoverschrijdend project. Hoewel we dezelfde taal spreken en niettegenstaande we elkaar op technologisch vlak goed kunnen verstaan, kan bestaande infrastructuur (of het gebrek eraan) en complexe regelgeving een succesvolle samenwerking alsnog in de weg staan. Zorg dat je deze zaken goed voor ogen hebt voor aanvang van je project.

6 TIPS OM EEN PROJECT TE DOEN SLAGEN

- **Goede afspraken maken goede vrienden.** Zorg voor duidelijk omliggende afspraken (de taakverdeling, het vervolgtraject, intellectuele eigendomsrechten) en zet ze op papier.
- Stel een **projectmanager** aan die alles in goede banen leidt en het aanspreekpunt vormt gedurende het project.
- **Hou het contact warm.** Regelmatig communiceren en met elkaar in contact blijven is essentieel.
- Zet **cultuurverschillen** om tot een opportuniteit en leer van elkaar.
- Krijg zicht op de **regelgeving** en onderschat de **administratieve lasten** niet. Plan hiervoor voldoende tijd in.
- **Vraag advies** aan een van de **projectpartners**.

DRONES SPOREN CORROSIE OP

Het gebruik van drones wordt steeds belangrijker en ook in de professionele industrie zijn ze niet langer weg te denken. Zo kan het voor bedrijven interessant en tijdbesparend zijn om met drones indoor en outdoor inspecties uit te voeren, waarmee defecten op constructies tijdig gedetecteerd worden. Om in te spelen op die vraag sloegen het Vlaamse Airobot en het Nederlandse Avular de handen in elkaar.

Wat was de meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking met het Nederlandse Avular?

“Vanuit de petrochemische industrie ontstond de vraag om inspecties met drones in tanks uit te voeren. Samen met Avular hebben we daar nu een innovatieve oplossing voor ontwikkeld. Avular kon een droneoplossing bieden om indoor te vliegen die Airobot niet had. Wij focusten ons op de sensorikant, de camera, en onderzochten of we in staat waren om corrosie te detecteren met hyperspectrale technologie. Voor ons was de samenwerking dan ook een perfecte match. Bovendien kregen we zo toegang tot een nieuwe markt.”

Wat zijn de belangrijkste realisaties van het project?

“Helaas hebben we onze testfase moeten beperken tot een vliegtuighangar en op DronePort aangezien we door de coronamaatregelen niet bij bedrijven ter plaatse konden gaan. Maar we hebben wel ons doel bereikt: we hebben een payload ontworpen, die onderaan de drone hangt, en die in staat is om corrosie te detecteren in tanks. Deze hyperspectrale technologie kan ook veel breder ingezet worden, bij ieder object waar corrosie mogelijk is: bruggen, windmolens, chemische installaties, ...”

Hoe heeft CrossRoads2 daaraan bijgedragen?

“CrossRoads2 stelde ons in staat om met een beperkte overhead een proof of concept te realiseren. De financiële steun helpt echt om je over de streep te trekken en door te gaan. Ook verlaagde het voor ons de drempel om samen te werken met een buitenlandse partij.”

Wat zijn de next steps?

“Nu de basistechnologie er is, zullen we daar eerst op voortbouwen zodat het een inzetbaar product wordt. De volgende stap is dan om de verschillende types roest te gaan classificeren met behulp van artificiële intelligentie.”

- www.airobot.eu
provincie Limburg (BE)
- www.avular.com
provincie Noord-Brabant

CROSSROADS2 PROJECT PARTNERS LIGHT

PROJECTPARTNERS

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Vlaanderen
is ondernemen

Brabantse Ontwikkelings Maatschappij

Cleantech
Flanders

Impuls
Zeeland

FINANCIERS

Ministerie van Economische Zaken
en Klimaat

AGENTSCHAP
INNOVEREN &
ONDERNEMEN

Vlaanderen
is ondernemen

Provincie
Antwerpen

Provincie Noord-Brabant

provincie
Limburg

provincie limburg
gesubsidieerd door de Provincie Limburg

provincie
Oost-Vlaanderen

VLAAMS-
BRABANT

Provincie
Zeeland

www.CrossRoads2.eu